

**Презентація
курсової роботи**

**з теми:
Соціальна
робота в
родині де
виховується
дитина з
особливими
проблемами.**

МЕТА КУРСОВОЇ РОБОТИ

- Соціально-педагогічна робота з сім'єю має за мету створення в родині позитивного психологічного клімату для догляду, спілкування і навчання дитини з обмеженими фізичними можливостями, набуття членами сім'ї знань і навичок щодо виховання хворої дитини і продуктивної адаптації до її особливостей, для запобігання додаткових зовнішніх впливів, які здатні погіршити процес соціалізації такої дитини, соціальної інтеграції сім'ї.
- Мета є теоретично дослідити та експериментально перевірити розкриття змісту та технологій соціального захисту сімей, які виховують дітей з особливими потребами.

ОБ'ЄКТ ТА ПРЕДМЕТ РОБОТИ

- **Об'єктом дослідження є сім'ї з дитиною з особливими потребами.**
- **Предметом виступають зміст та технології соціального захисту сім'ї з дитиною-інвалідом.**

Актуальність теми

- Актуальність дослідження. Сім'я є середовищем, в якому формується особистість дитини і закладається ресурс її соціальної адаптації. Мікроклімат, який батьки створюють в сім'ї, відіграє основну роль у процесі розвитку дитини.
- Сьогодні тема сім'ї які потребують допомоги в реабілітації дитини з особливими потребами є дуже актуальною.
- Важкість цієї проблеми дуже актуальна. Розпад сім'ї та шлюбу, моральні труднощі, проблема спілкування в сім'ї.
- З метою комплексної допомоги дітям з обмеженими фізичними можливостями та їх сім'ям в Україні на базі регіональних управлінь праці та соціального захисту населення створюються центри реабілітації.
- Актуальність проблеми також визначається протиріччям між вимогами суспільства .

Поняття. Соціальна робота в родині де виховується дитина з особливими проблемами.

- Соціальна допомога сім'ї, яка виховує дитину з особливими потребами - це сімейно-центрована практика, що спрямована на соціалізацію дитини. Узагальнення досліджень, що ведуться у різних напрямках, та досвіду роботи з дітьми .

Поняття, про *інвалідність*

- *інвалід* - особа зі стійким розладом функцій організму, зумовленим захворюванням, травмою (її наслідками) або вродженими вадами розумового чи фізичного розвитку, що призводить до обмеження нормальної життєдіяльності, викликає в особи потребу в соціальній допомозі і посиленому соціальному захисті, а також виконання з боку держави відповідних заходів для забезпечення її законодавчо визначених прав;
- *дитина-інвалід* - особа віком до 18 років (повноліття) зі стійким розладом функцій організму, зумовленим захворюванням, травмою (її наслідками) або вродженими вадами розумового чи фізичного розвитку, що призводить до обмеження нормальної життєдіяльності та викликає необхідність надання їй соціальної допомоги і захисту;
- *інвалідність* - міра втрати здоров'я та обмеження життєдіяльності, що перешкоджає або позбавляє конкретну особу здатності чи можливості здійснювати діяльність у спосіб та в межах, що вважаються для особи нормальними залежно від вікових, статевих, соціальних і культурних факторів;

ПОНЯТТЯ, ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

- *реабілітація дитини з особливими потребами* - система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму, усуненні обмежень їх життєдіяльності для досягнення і підтримання соціальної і матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство;
- *соціальна реабілітація* - система заходів, спрямованих на створення і забезпечення умов для повернення особи до активної участі у житті, відновлення її соціального статусу та здатності до самостійної суспільної і родинно-побутової діяльності шляхом соціально-середовищної орієнтації та соціально-побутової адаптації, соціального обслуговування задоволення потреби у забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації;
- *реабілітаційна установа* - установа, підприємство, заклад, у тому числі їх відділення, структурні підрозділи, незалежно від форми власності, що здійснює реабілітацію інвалідів і дітей-інвалідів відповідно до державних соціальних нормативів у сфері реабілітації

Основні форми роботи в родині де виховується дитина з особливими проблемами.

- Регулярний контакт (в залежності від можливості та необхідності: раз в тиждень, в два тижні чи в шість тижнів).
- Акцент на можливостях дитини, а не на їх відсутності.
- Використання допоміжних матеріалів, посібників для батьків.
- Сімя - в центрі уваги, до роботи залучаються не лише батьки, але й інші члени сім'ї, родичі.
- Увага до більш широкого спектру потреб (мова йде не лише про дитину, але й про всю сім'ю).
- Організація груп підтримки, де обговорюються результати проблем (найчастіше така група включає різних спеціалістів: соціального працівника, психолога, соціального педагога, психотерапевта).
- Все це буде сприяти розвитку дитини і підвищувати мотивацію батьків до співпраці.

Соціальна підтримка сім'ї, що мають дітей з особливими проблемами.

- Сім'ї, що мають дітей з порушеннями фізичного чи психічного розвитку, представляють одну з найбільш уразливих груп населення. Соціальна підтримка таких сімей - це вирішення цілого комплексу проблем, пов'язаних з допомогою дитині: з її виживанням, лікуванням, освітою, соціальною адаптацією й інтеграцією в суспільство. Батьки в подібних родинах відчують вплив різноманітних негативних факторів, який можна означити як *сімейний стрес*. Сімейний стрес може носити несподіваний і хронічний характер, але завжди створює напруженість усередині сімейної групи, що порушує її стійкість. Соціальне нездоров'я такої родини вимагає додаткових видів соціальної роботи, спрямованих на допомогу батькам. Це соціальна реабілітація і соціальна інтеграція родини, тобто відновлення її соціального статусу.

Перелік державних і громадських організацій та служб, які надають допомогу неповносправній дитині та її сім'ї

- Установи охорони здоров'я (послуги різним категоріям у поліклініках та лікарнях)
- Служби, відділення ранньої реабілітації при пологових будинках
- Центри соціальної реабілітації та профілактичного оздоровлення дітей, молоді з функціональними обмеженнями
- Спеціальні дошкільні установи або групи в загальних установах. Спеціальні школи, центри навчання життєвим навичкам, інтегровані класи
- Недержавні, благодійні організації користувачів соціальних послуг. Батьківські організації. Центри гуманітарної допомоги. Об'єднання професіоналів соціальної сфери. Міські та територіальні організації.
- Денні центри перебування дитини, центри денної зайнятості, робочі центри із соціальними послугами при громадських, благодійних, комерційних організаціях
- Центри психологічного здоров'я з послугами психосоціальної реабілітації, денні стаціонари для дітей з проблемами інтелекту.

Організація роботи Центрів.

Надання психологічних, соціально-педагогічних, соціально-медичних, юридичних та інформаційних послуг дітям та молоді з функціональними обмеженнями та членам їх сімей.

1.Розроблення та виконання реабілітаційних програм.

2Надання різних видів соціальних послуг.

3.Залучення батьків до співпраці в процесі реабілітації, дає їм методичні поради.

4.Організація клубів за інтересами, проведення конкурсів, фестивалі.

5.проведення заходів, спрямованих на успішну реабілітаціє .

6.Направлення у разі потреби осіб, які звернулися до Центру, до інших закладів та установ, що можуть забезпечити задоволення їх потреб.

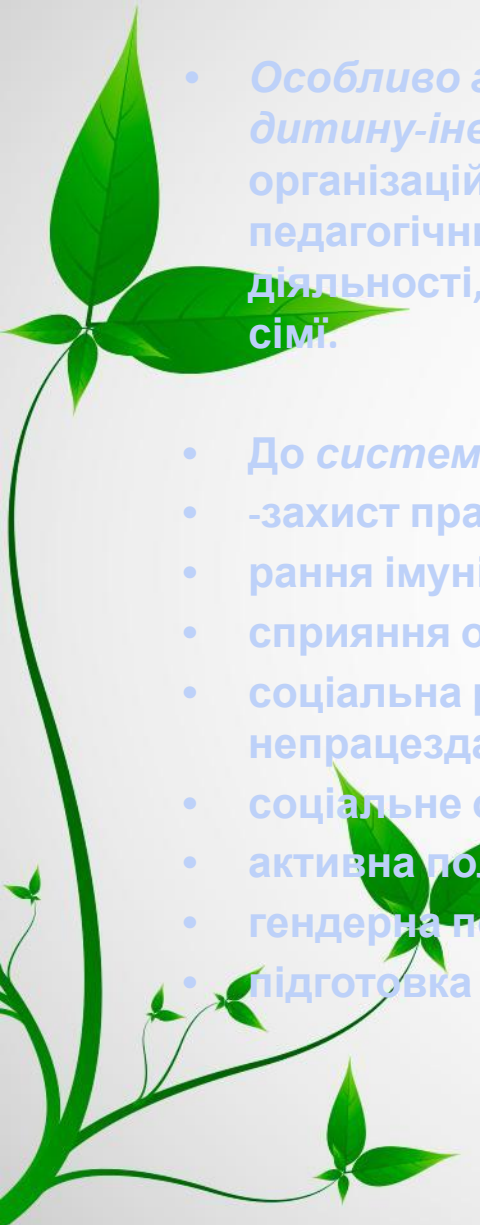
ВИДИ ДОПОМОГ

- 1. Підтримка та забезпечення матеріально-технічної бази існуючих загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладів для дітей з особливими потребами.
- 2. Розвиток альтернативних освітніх систем та нових типів навчальних закладів для дітей та молоді з особливими потребами.
- 3. Підвищення престижу освіти та розробка національних стандартів освіти і програм правового захисту дитинства.
- 4. Медична, соціально-правова підтримка сім'ї як природного середовища для дітей з особливими потребами.
- 5. Забезпечення охорони материнства та дитинства.
- 6. Створення гідних умов для духовного та фізичного розвитку дітей та молоді з особливими потребами.
- 7. Створення спеціалізованих соціальних служб з питань соціального захисту дитинства.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Соціальний захист - це комплекс організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на забезпечення життя, здоров'я та добробуту населення в конкретних економічних умовах. *Метою соціального захисту є забезпечення життєвого рівня непрацездатних громадян не нижче від прожиткового мінімуму, встановленого державою, та запобігання соціальної напруженості в суспільстві.*

- *Гуманітарний захист* скерований на попередження та допомогу людині за обставин, котрі визначаються її взаємодією з природою, впливом природних (екологічних, техногенних, гуманітарних) катастроф, станом самої природи та людини. *Система соціальної безпеки людини повинна виокремлювати ті соціальні інтереси, які суттєво впливають на формування демографічної ситуації та забезпечення генофонду держави, трансформацію трудових ресурсів до ринкових вимог.*
- Гарантування соціальної безпеки окремої людини та суспільства є *одним із завдань соціального захисту*. Соціальний захист має дві основні *функції - реабілітаційну та превентивну*. Перша є методом пасивної підтримки бідних верств суспільства, шляхом надання короткотермінових адресних допомог. Друга із функцій є активним заходом запобігання бідності у зв'язку із втратою працездатності чи самої роботи завдяки запровадженню соціального страхування для акумуляції коштів.

-
- *Особливо гострою є проблема соціального захисту сімей, які виховують дитину-інваліда, адже йдеться про соціальний захист як систему медичних, організаційно-правових, економічних, реабілітаційних і психолого-педагогічних заходів, спрямованих на забезпечення повноцінного життя, діяльності, здоров'я та добробуту як самої дитини-інваліда, так і членів її сім'ї.*

- *До системи соціального захист належать:*

- *-захист прав людини;*
- *рання імунізація;*
- *сприяння освіті та підвищенню кваліфікації населення;*
- *соціальна робота в неблагополучних сім'ях та з обслуговування одиноких і непрацездатних громадян;*
- *соціальне обслуговування дітей-інвалідів;*
- *активна політика на ринку праці;*
- *гендерна політика;*
- *підготовка кадрів соціальних працівників.*

Основні етапи діяльності соціального працівника

- Початковому етапі - формування в батьків адекватних уявлень про структуру порушень психофізичного розвитку дитини і про можливості її освіти і соціалізації. Початковий етап роботи соціального працівника в родині можна назвати *діагностико-конструктивним*, тому що він полягає в аналізі основних проблем і проектуванні соціально-педагогічного процесу в сім'ї, доборі специфічних засобів і методів реабілітації відповідно до загальних цілей виховання. Цей етап є найбільш значимим, оскільки від рівня його реалізації у вирішальній ступені залежить ефективність усіх наступних етапів.
- *Організаційний Етап*- він полягає в конструктивній діяльності, включаючи різноманітні форми соціально-психологічної та педагогічної анімації при організації сімейно-побутової праці, освітніх заходів, дозвілля і припускає проектування корекційного процесу в умовах родини, добір засобів і методів роботи, організацію педагогічного середовища в родині, конструювання системи навчальної взаємодії дорослого і дитини. Важливою вимогою цього етапу є навчання батьків самотійному аналізу потенційних можливостей дитини.

• *Заключний етап соціальної роботи в умовах сім'ї .*

Комунікативний -

Він припускає допомогу у встановленні оптимальних взаємин між батьками, батьками і дітьми, іншими членами родини в сфері найближчого оточення. Цей етап має вирішальне значення для нормалізації психологічного клімату в родині, зниження емоційної напруженості, реконструкції батьківських позицій.

- Основними завданнями комунікативного етапу є наступні:
  - 1) розширення арсеналу засобів при здійсненні комунікативної діяльності за рахунок використання специфічних способів спілкування (емпатії, жестової мови і т. д.);
  - 2) формування інноваційних форм взаємодії з дитиною (сеанси емоційно-розвиваючої взаємодії, предметно-ігрової взаємодії і т.д.);
  - 3) формування виховних навичок батьків.
- *Основними критеріями ефективності соціальної роботи на комунікативному етапі можна вважати:*
  - 1) стійкість психоемоційного стану дитини і батьків;
  - 2) рівень сформованості спільної діяльності;
  - 3) рівень розвитку навичок спілкування.
- Цілеспрямована система соціальної роботи в умовах сім'ї не тільки підвищує рівень розвитку дитини і сприяє її соціальної активності, але і нівелює негативні переживання батьків, формує оптимістичні установки стосовно майбутнього.

Завдання, що стоять перед батьками

- Розв'язати ці складні завдання можна лише тоді, коли батькам буде надана своєчасна соціальна і психологічна допомога. Розкриттю специфіки технологій надання практичної соціальної допомоги.
- 1. Не зважаючи на інвалідність дитини, ставитися до неї, як до дитини з особливими потребами, яка вимагає спеціального навчання, виховання і догляду.
- 2. За допомогою спеціальних рекомендацій, порад та інструкцій дефектолога, соціального працівника, лікаря чи реабілітолога поступово й цілеспрямовано: навчати дитину альтернативних способів спілкування; навчати основних правил поведінки; прищеплювати навички самообслуговування; формувати вміння, що допоможуть подолати стреси; виявляти та розвивати творчі здібності; розвивати зорове, слухове, тактильне і кінестичне сприйняття (сенсорне виховання).
- 3. Створювати середовище емоційної безпеки:
  - дитина має виховуватись в атмосфері любові та добрих стосунків між усіма членами сім'ї;
  - батьки повинні підтримувати нормальні взаємостосунки, не з'ясовувати їх у присутності дитини, особливо з приводу її інвалідності чи проблем, пов'язаних з нею;
  - слід дотримуватися постійного режиму дня;
  - треба позбавитися небезпечних предметів і речей, а також таких, що спричиняють у дитини страх чи іншу негативну емоційну реакцію.
- 4. Відвідувати групи підтримки і взаємодопомоги, де можна відверто висловлювати свої думки і виражати почуття, отримати підтримку і практичну інформацію від інших батьків

Висновок

- Соціальна допомога сім'ї, яка виховує дитину з особливими потребами - це сімейно-центрована практика, що спрямована на соціалізацію дитини. Система заходів, спрямованих на повернення особи до активного життя та праці, відновлення соціального статусу і формування в особи якостей, установок щодо пристосування до умов нормальної життєдіяльності шляхом правового і матеріального захисту її існування, підготовки до самообслуговування з формуванням здатності до пересування і спілкування, повсякденних життєвих потреб тощо.
- Отож, як висновок . В основу соціального захисту таких сімей повинна, на мою думку, передбачена своєчасна допомога медичного, соціально-психологічного, педагогічного, реабілітаційного аспекту.

Дякую за увагу!

*Роботу виконала:
студентка групи СР-13-1
Приставка Л.С*